

Infospot

De TOP 25 van de werkzame bestanddelen in de uitgaven in de ambulante sector van de verzekering voor geneeskundige verzorging in 2025

September 2026

De TOP 25 van de werkzame bestanddelen¹ vertegenwoordigen 36% van de totale netto-uitgaven (dit zijn de totale geneesmiddelen uitgaven verminderd met het persoonlijk aandeel van de patiënt) voor de verplichte ziekteverzekering (eventuele terugstorting in kader van 'art 81/111' overeenkomsten tussen de firma en RIZIV worden hier niet in mindering gebracht) en 19% van het behandelingsvolume (DDD²). Ter verduidelijking: er bestaan naast deze 25 werkzame bestanddelen nog 676 werkzame bestanddelen waarvoor er een tegemoetkoming is door de verplichte ziekteverzekering in de ambulante sector.

De 2 meest recente geneesmiddelen in deze TOP 25 zijn nieuwe geneesmiddelen voor de verlaging van cholesterol, die sinds 2022 worden terugbetaald: inclisiran en bempedoïnezuur.

3 andere geneesmiddelen worden sinds 2020 terugbetaald: emicizumab (een geneesmiddel tegen hemofilie dat de vroegere stollingsfactor VIII-preparaten gedeeltelijk vervangt), dupilumab (vooral gebruikt voor de behandeling van ernstige atopische dermatitis; 80% van de voorschriften wordt door dermatologen opgesteld) en upadacitinib (een nieuw immunosuppressivum dat door reumatologen en gastro-enterologen wordt voorgeschreven bij reumatoïde artritis, artritis psoriatica, de ziekte van Crohn, enz.).

Anderzijds dateren 3 werkzame bestanddelen van vóór het jaar 2000.

We merken op dat atorvastatine al in 1999 in de TOP 25 voorkwam.

We zien een langetermijntrend in het type moleculen dat vertegenwoordigd is in de TOP 25. Steeds meer zijn het moleculen die tot het therapeutisch arsenaal van de specialisten behoren. In 2025 zijn er 13 die voor meer dan 50% door specialisten worden voorgeschreven (% van het aantal DDD). In 2007 waren dat er maar 4 en in 1997 slechts 1.

1. Deze top 25 heeft enkel betrekking op de werkzame bestanddelen die door de open officina's worden afgeleverd.

2. Defined Daily Dose; een groep deskundigen van de WHO definiëren per werkzaam bestanddeel een gemiddelde dagdosis (DDD) rekening houdend met de dosis die voor het geneesmiddel wordt gebruikt in zijn voornaamste indicatie bij een volwassene. Het gaat uiteraard om een meeteenheid en niet om een norm van goede praktijk.

Tabel 1: TOP 25 (2025)

Plaats RIZIV uitgaven 2025	ATC	Werkzaam bestanddeel	RIZIV uitgaven 2025	DDD 2025	Aandeel van de specialisten in het volume	Aantal patiënten 2025	Toename uitgaven RIZIV 2024-2025	Jaar van de eerste vergoeding van het werkzaam bestanddeel	1ste jaar van verschijning in de TOP 25
1	B01AF02	APIXABAN **	115.648.667	40.078.822	20%	163.620	8.387.437	2012	2015
2	B01AF03	EDOXABAN **	95.422.565	32.569.486	22%	125.064	10.813.312	2016	2018
3	B02BX06	EMICIZUMAB **	94.217.637	82.340	91%	278	6.081.992	2020	2020
4	L04AB04	ADALIMUMAB	90.621.258	5.589.489	100%	18.974	3.416.618	2004	2006
5	A10BJ06	SEAGLUTIDE	86.016.920	12.831.182	33%	88.473	9.644.512	2019	2021
6	A02BC02	PANTOPRAZOL	70.526.022	261.333.444	16%	1.660.517	-2.684.226	1997	2002
7	A10BK03	EMPAGLIFLOZINE **	65.153.048	35.828.709	25%	146.002	11.015.286	2015	2022
8	D11AH05	DUPILUMAB **	58.117.045	1.341.009	96%	5.255	20.170.576	2020	2024
9	L04AC18	RISANKIZUMAB	56.663.824	3.279.924	98%	5.657	15.332.684	2019	2024
10	C10BA06	ROSUVASTATINE MET EZETIMIBE	56.004.611	119.496.841	18%	436.820	14.478.232	2019	2023
11	A10BK01	DAPAGLIFLOZINE **	55.442.841	39.951.720	28%	129.538	12.901.151	2016	2023
12	J05AR20	EMTRICITABINE, TENOFIVIR ALAFENAMIDE EN BICTEGRAVIR	48.219.325	1.685.497	77%	5.398	4.135.457	2019	2020
13	L04AC16	GUSELKUMAB	43.776.932	1.237.318	100%	4.292	4.447.638	2018	2021
14	R03DX09	MEPOLIZUMAB	41.245.683	1.042.240	79%	3.547	3.866.634	2016	2023
15	C09DX04	VALSARTAN MET SACUBITRIL	40.633.731	9.818.608	33%	34.766	4.467.881	2016	2022
16	L04AF03	UPADACITINIB	40.459.388	1.822.268	97%	4.752	4.759.454	2020	2024
17	C10AX16	INCLISIRAN **	40.052.673	3.193.580	60%	8.980	11.656.275	2022	2025
18	M05BX04	DENOSUMAB	37.651.091	43.057.636	42%	73.600	2.500.962	2010	2013
19	J05AR25	LAMIVUDINE EN DOLUTEGRAVIR	37.585.301	1.644.354	77%	4.991	4.980.935	2019	2023
20	A10BA02	METFORMINE	36.436.359	148.646.240	17%	720.554	2.607.722	1980	2013
21	L04AC05	USTEKINUMAB	35.043.097	3.878.417	96%	5.050	-22.765.740	2010	2016
22	A10AE04	INSULINE GLARGINE	33.111.923	27.260.636	54%	119.672	1.584.476	2004	2012
23	C10AA05	ATORVASTATINE	32.478.297	267.007.180	14%	646.178	-349.687	1998	1999
24	C10AX15	BEMPEDOINEZUUR	31.914.489	13.474.878	20%	54.999	7.102.858	2022	2025
25	L04AG05	VEDOLIZUMAB	31.742.107	1.373.756	100%	3.209	5.903.346	2015	2025
TOTAAL TOP 25			1.374.184.835	1.077.525.576		-	-	-	-

* 1980 of nog vroeger

** Voor dit product is de werkelijke kost voor het RIZIV lager dan het hierboven vermelde bedrag als gevolg van financiële compensaties in verband met overeenkomsten afgesloten overeenkomstig art.81, 81bis/art.111, 112 of 113.

Bron: RIZIV – Farmanet

Het is mogelijk om op basis van de databankgegevens het aantal patiënten te bepalen aan wie een bepaald werkzaam bestanddeel minstens éénmaal dat jaar werd afgeleverd³. Deze informatie geeft een ander beeld dan het volume uitgedrukt in DDD of in kost en laat ons toe om de moleculen te typeren volgens:

- de epidemiologie (aantal behandelde patiënten)
- de behandelingsduur (aantal DDD/patiënt)
- de behandelingskost per dag voor de ziekteverzekering (netto RIZIV-uitgaven/DDD).

11 moleculen van de TOP 25 worden slechts afgeleverd aan kleine groepen patiënten (minder dan 10.000 personen), voor langdurige behandelingen (vaak chronisch) met een hoge dagelijkse kost. Typische voorbeelden hiervan zijn de immunosuppressiva, behandelingen van hemofilie en behandelingen van HIV infecties.

(In 2005 waren er slechts 3 moleculen van deze soort in de TOP25.)

Andere moleculen worden daarentegen voorgeschreven aan grote aantallen patiënten maar hebben, gelukkig voor het budget, relatief gezien een lagere dagelijkse kost. In deze groep zien we atorvastatine, metformine en pantoprazol (deze laatste molecule wordt inmiddels aan 1,7 miljoen patiënten voorgeschreven, waardoor deze de molecule is die, na het griepvaccin, aan het op een na grootste aantal patiënten wordt voorgeschreven).

Apixaban en edoxaban, 2 van de 4 nieuwe orale anticoagulantia (NOAC's), nemen de **eerste twee plaatsen** in. In 15 jaar tijd hebben de NOAC's een belangrijke plaats ingenomen binnen de anti-stollingsmiddelen tegen trombose. Zij vertegenwoordigen inmiddels het merendeel van de behandelingen (81% van de DDD's), tegenover heparines (14%) en vitamine K-antagonisten (4%).

Op de **derde plaats** staat emicizumab voor de behandeling van hemofilie. In 2025 hebben 278 patiënten dit product gekregen. We mogen verwachten dat dit aantal de komende jaren zal blijven toenemen als gevolg van de geleidelijke vervanging van factor VIII-preparaten.

De **vierde plaats** van de TOP 25 wordt ingenomen door adalimumab, een TNF-remmer die gebruikt wordt om inflammatoire processen bij zware aandoeningen af te remmen als de klassieke behandelingen niet helpen. Dit ondanks opeenvolgende belangrijke prijsverlagingen bij de markttoetreding van biosimilaren voor deze molecule. Adalimumab wordt in 53% van de gevallen voorgeschreven door reumatologen (vooral om reumatoïde polyarthritis te behandelen), in 28% van de gevallen door gastrologen (ziekte van Crohn) en in 10% van de gevallen door dermatologen (psoriasisreuma). Het aantal patiënten blijft beperkt maar de behandeling is duur (16 euro per DDD).

3. Het aantal verschillende rechthebbenden dat minstens 1 verpakking met het bijhorende werkzame bestanddeel afgeleverd hebben gekregen gedurende het jaar 2025, wordt opgeteld.

De TOP 25 van 2025 bevat:

- 6 immunosuppressiva geïndiceerd voor de behandeling van actieve reumatoïde artritis, ziekte van Crohn en psoriasis (adalimumab, rizankizumab, ustekinumab, vedolizumab, upadacitinib en guselkumab)
- 5 antidiabetica (insuline glargine, metformine, empaglifozine, dapaglifozine en semaglutide)
- 4 cholesterolverlagende middelen (atorvastatine, het combinatiepreparaat rosuvastatine/ezetimibe, inclisiran en bempodoizenuur)
- 2 nieuwe orale anticoagulantia (NOAC's) die gebruikt worden bij de preventie van trombosen (apixiban en edoxaban)
- 2 combinatiepreparaten gebruikt bij de behandeling van HIV-infectie (emtricitabine/tenofovir alafenamide/bictegravir en lamivudine/dolutegravir)
- 1 immunosuppressivum mepolizumab gebruikt bij astma
- 1 monoklonaal antilichaam (dupilumab) dat bij verschillende indicaties wordt gebruikt, voornamelijk bij ernstige atopische dermatitis
- 1 protonpompremmer die dient om de maagzuursecretie te remmen (pantoprazol)
- 1 werkzaam bestanddeel gebruikt bij hemofilie (immunosuppressivum emicizumab)
- 1 werkzaam bestanddeel (denosumab) dat zowel voor de behandeling van osteoporose als solide tumoren met botmetastasen gebruikt wordt
- 1 combinatiepreparaat gebruikt bij de behandeling van hartfalen (valsartan met sacubitril).

Verantwoordelijke uitgever: Pedro Facon, Galileelaan 5/01 211, 1210 Brussel

Realisatie: Dienst voor geneeskundige verzorging van het RIZIV

Grafisch design: Communicatiedienst van het RIZIV

Foto: Verypics

Publicatiecatum: September 2026

Wettelijk depot: D/2026/0401/02